

Vlaams
Parlement

ingediend op **357** (2014-2015) – Nr. 3
22 juni 2015 (2014-2015)

Advies

namens de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen
uitgebracht door Elke Van den Brandt
aan de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering en Stedenbeleid

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van diverse decreten
houdende de subsidiëring
aan de lokale besturen en
tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002
tot vaststelling van de regels
inzake de dotatie en de verdeling
van het Vlaams Gemeentefonds

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Lorin Parys.

Vaste leden:

de heren Björn Anseeuw, Piet De Bruyn, Jelle Engelbosch, Marc Hendrickx, Lorin Parys,
mevrouw Nadia Sminate;
de dames An Christiaens, Griet Coppé, Katrien Partyka, Valerie Taeldeman;
de dames Freya Saeys, Mercedes Van Volcem;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Joris Vandenbroucke;
mevrouw An Moerenhout.

Plaatsvervangers:

de dames Caroline Croo, Ingeborg De Meulemeester, Lies Jans, Kathleen Krekels, Tine van der Vloet,
de heer Herman Wynants;
de heren Dirk de Kort, Michel Doomst, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de dames Ann Brusseel, Gwenny De Vroe;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
mevrouw Elke Van den Brandt.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

357 (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

– Nr. 2: Advies namens de Commissie voor Onderwijs

INHOUD

1. Inleidende situering door minister Liesbeth Homans, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding	4
2. Vraag tot het organiseren van hoorzittingen	5
3. Inhoudelijke bespreking: door de leden naar voor gebrachte overwegingen...	6
4. Conclusie	11

Op donderdag 11 juni 2015 behandelde de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen de door de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid aan haar gerichte adviesvraag over de voorgenomen overheveling van de middelen voor kinderarmoede naar het Vlaams Gemeentefonds.

Laatstgenoemde commissie wil de behandeling aanvangen van het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring aan de lokale besturen en tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds.

Met dit ontwerp van decreet worden de huidige sectorale subsidies aan de gemeenten voor integratie en inburgering, kinderarmoede, flankerend onderwijsbeleid, lokaal cultuurbeleid, lokaal jeugdbeleid, lokaal sportbeleid en ontwikkelingssamenwerking geïntegreerd in het Vlaams Gemeentefonds.

In het kader van dit ontwerp van decreet besliste het Uitgebreid Bureau op zijn bijeenkomst van dinsdag 26 mei 2015 dat de commissie bevoegd voor Binnenlands Bestuur het advies diende te vragen van de andere betrokken beleidscommissies. Dienovereenkomstig werd (conform artikel 34 van het Reglement) advies gevraagd aan: de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (over het lokaal cultuurbeleid, lokaal jeugdbeleid en lokaal sportbeleid), de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen (kinderarmoede), de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed (over de gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking) en de Commissie voor Onderwijs (over de middelen voor het flankerend onderwijsbeleid).

De bespreking die de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen aan het ontwerp van decreet wijdde en de verschillende overwegingen die daarbij door de commissieleden werden geformuleerd, gelden als advies.

1. Inleidende situering door minister Liesbeth Homans, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Minister *Liesbeth Homans* deelt mee dat in het regeerakkoord is opgenomen dat vanaf 1 januari 2016 zeven sectorale subsidiestromen in het Gemeentefonds zullen geïntegreerd worden: jeugd, cultuur, sport, flankerend onderwijsbeleid, ontwikkelingssamenwerking, integratie en kinderarmoede.

De sectorale subsidies kinderarmoede, goed voor een bedrag van 4.108.000 euro, zullen overgeheveld worden naar het Gemeentefonds. Dat is het integrale bedrag voor kinderarmoede van de begrotingsopmaak 2015. Er wordt dus niet bespaard. De zeven sectorale subsidies samen bedragen 130 miljoen euro. De grootste bedragen zijn er voor cultuur, namelijk 88 miljoen euro, voor jeugd, bijna 20 miljoen euro, en voor sport, bijna 15 miljoen euro. Het doel van de integratie is de planlast van de lokale besturen te verminderen. Ze zullen immers geen plannen meer moeten indienen om de subsidies te krijgen. De middelen zijn automatisch beschikbaar via het Gemeentefonds. Gemeentebesturen zijn dan zelf verantwoordelijk om het beleid op peil te houden, en de minister heeft er alle vertrouwen in dat zij dat ook zullen doen, ook al gaan er indianenverhalen dat lokale besturen de middelen voor kinderarmoede bijvoorbeeld aan riolen zouden spenderen. De vermindering van de planlast is echter aanzienlijk. Het personeel, dat vroeger werd ingezet om administratieve dossiers op te stellen voor het bekomen van subsidies van de Vlaamse overheid, kan nu voor andere doeleinden worden ingezet. De gemeenten hebben dus voortaan minder planlast en meer autonomie.

2. Vraag tot het organiseren van hoorzittingen

Bart Van Malderen wijst op zijn schriftelijk verzoek om, conform artikel 35, 1, van het Reglement, hoorzittingen te organiseren om in overleg met het middenveld te kunnen komen tot een gedragen advies aan de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid. Hij voelt zich daarin gesteund door een petitie die door meer dan 11.000 mensen is ondertekend om experts, in praktijk en theorie, over dit belangrijke onderdeel te horen. Het is niet omdat het bedrag voor kinderarmoede klein is dat de impact geringer zou zijn. Om die reden hebben Groen en sp.a een verzoek ingediend tot het horen van volgende personen of organisaties:

- Thijs Smeyers (Caritas);
- Frederic Vanhauwaert (Netwerk Tegen Armoede);
- Danielle Dierckx (Vlaams Steunpunt Armoede);
- Wouter Hillaert (Hart boven Hard);
- Joke Vanreppelen (stafmedewerker lokaal sociaal beleid en kinderarmoede van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG));
- Peter Raeymaekers (Onderzoeksgroep Armoede, Sociale Uitsluiting en de Stad (van de Universiteit Antwerpen) (OASeS));
- vertegenwoordigers van lokale netwerken kinderarmoede zoals Antwerpen, Gent, Oostende, Hasselt, Mechelen, Kortrijk, Heusden-Zolder en Vilvoorde.

Groen heeft om hoorzittingen verzocht in alle betrokken commissies, aldus *Elke Van den Brandt*, omdat het nodig is om experts te horen over de impact van beleidskeuzes. Daarbij komt nog dat er heel wat mensen willen komen vertellen waarom ze de overdracht van sectorale subsidies geen goede zaak vinden. Een open huis als het Vlaams Parlement pretendeert te zijn, moet die mensen en organisaties horen. 11.000 handtekeningen bewijzen dat een brede groep een ernstig en diepgaand debat vraagt. Ofwel horen de commissieleden die mensen nog deze week, ofwel in de loop van volgende week als de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid de besprekingen al aangevat heeft. Eventueel kan ook gevraagd worden om die bespreking enkele dagen op te schorten. Tijd mag geen argument zijn om boeiende debatten uit de weg te gaan.

Minister *Liesbeth Homans* herinnert aan de uitvoerige hoorzittingen in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, zoals trouwens werd afgesproken met alle partijen in het Uitgebreid Bureau. Er was een akkoord dat de bespreking zou eindigen op de zitting van dinsdag 16 juni van de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid. Dat is nodig om het ontwerp van decreet te kunnen implementeren vanaf 1 januari 2016. Uiteraard heeft het parlement en ook de regering oor en begrip voor het middenveld. Dat er hoorzittingen geweest zijn, bewijst dat ook. Het is echter spijtig dat de oppositie afwijkt van de afspraken door nog meer hoorzittingen te vragen, wat niet getuigt van hetzelfde respect dat de meerderheid wel heeft betoond door in te stemmen met de terechte vraag van de oppositie voor de reeds georganiseerde hoorzitting in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Het is aan het parlement om erover te beslissen, maar deze demarche doet de minister twijfelen aan het nut van parlamentsbrede afspraken in het Uitgebreid Bureau.

Piet De Bruyn sluit zich aan bij de minister. Niemand betwijfelt het belang van de stem van het middenveld. De werkafspraken tussen meerderheid en oppositie getuigen daarvan. De hoorzittingen zijn uitgebreid gevoerd in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Bij de oorspronkelijke regeling van de werkzaamheden over dit advies werd de vraag om hoorzittingen niet gesteld. Voortschrijdend inzicht kan allicht, maar N-VA zal de vraag tot hoorzittingen niet steunen. Dit is geen inhoudelijke appreciatie van de waardevolle mening van

organisaties. Hun mening is echter al aan bod geweest, zowel in een hoorzitting als in het buitenparlementaire debat.

Elke Van den Brandt vindt niet dat het verzoek tot het organiseren van een hoorzitting ingaat tegen afspraken. In het Uitgebreid Bureau is afgesproken dat er zeker hoorzittingen zouden komen in de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid, maar dat het aan de andere commissies was om de werkzaamheden over de deelaspecten te bepalen en eventueel hoorzittingen te houden. Groen is bereid snel en flexibel hoorzittingen te houden, zelfs op zeer korte termijn. Armoede is een specifiek beleidsdomein, wat aparte hoorzittingen rechtvaardigt. Dat is niet in strijd met de beslissingen van het Uitgebreid Bureau.

Bart Van Malderen sluit zich hierbij aan en ziet de vraag om op een snelle, vlotte, flexibele wijze een hoorzitting te organiseren, net als een teken van respect voor de armoedebevoegdheid van de minister, voor het ontwerp van decreet en zijn doelstellingen, voor de armoedesector, en voor vertegenwoordigers van steden en gemeenten. Een hoorzitting nu vrijdag, maandag, dinsdagochtend: het kan allemaal. Dit is geen filibusteren, maar gewoon een poging om alle informatie te verkrijgen. Dat er al hoorzittingen waren, belet niet dat er sectorspecifieke vragen nog onbeantwoord blijven. Dat er globale werkafspraken gemaakt zijn in het Uitgebreid Bureau belet geen hoorzittingen per commissie. De weigering om bijkomende hoorzittingen te organiseren zou een smet zijn op het ontwerp van decreet, wat de aandacht van de doelstellingen zou afleiden.

Cindy Franssen betreurt dat de hoorzittingen niet werden gevraagd bij de regeling van de werkzaamheden twee weken geleden. In de hoorzitting van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media kwam trouwens het Netwerk Tegen Armoede reeds aan het woord. Het is nu aan de parlementsleden om hun mening te geven over de voorgenomen integratie van de sectorale middelen in het Gemeentefonds.

Bart Van Malderen legt uit dat cultuur geen kinderarmoede is. Kinderarmoedebestrijding is klein maar belangrijk en bovendien is het van alle geviseerde sectoren het meest prille en dus het meest kwetsbare. Tijd op zich is geen voldoende argument. Hij vraagt om over het verzoek tot hoorzitting te stemmen, zodat duidelijk vaststaat hoe belangrijk eenieder dit vindt.

Ter stemming voorgelegd wordt het verzoek tot het organiseren van een hoorzitting in de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen verworpen met 11 stemmen tegen 3.

3. Inhoudelijke bespreking: door de leden naar voor gebrachte overwegingen

Elke Van den Brandt juicht het verminderen van de planlast in heel wat domeinen toe. Lokale niveaus verdienen autonomie en vertrouwen. De Vlaamse overheid mag zich echter niet volledig terugtrekken als beleidsactor. De minister geeft onnodig veel uit handen. Ze kan de planlast wel degelijk verlagen zonder iedere controle of betrokkenheid te lossen, zoals bijvoorbeeld de middelen oormerken of meetbare resultaten opleggen. Zo blijft de gemeentelijke autonomie gevrijwaard zonder dat de doelstellingen in gevaar komen. De sectorale middelen zonder enige garantie naar de gemeenten overhevelen, betekent, zeker in tijden van krapte, dat gemeenten inderdaad het geld kunnen besteden aan andere zaken, zoals de rioleringen. Gemeenten staan voor verscheurende keuzes. De Vlaamse overheid moet niet alle macht uit handen geven en mag gerust betrokken blijven bij de strijd tegen kinderarmoede.

Alle burgers, en zeker alle kinderen, hebben recht op een gelijke dienstverlening, ongeacht hun woonplaats. Wegens dat basisprincipe heeft Groen problemen met het niet-oormerken en zeker het niet-controleren van de bestedingen. Een tweede argument is dat de nieuwe regeling niet garandeert dat mensen zullen participeren. Mensen in kansarmoede zijn meestal niet de meest mondige. Daarnaast beletten hun leefomstandigheden participatie. Op gemeentelijk niveau zijn er meestal geen goed georganiseerde groeperingen die hun participatie behartigen. Een derde argument, dat zeker voor kleinere gemeenten geldt, is dat het niet evident is om zonder steun en begeleiding de doelstellingen in deze complexe materie te halen.

Gemeenten moeten zwaar besparen omdat ze op diverse beleidsdomeinen minder middelen krijgen van verschillende overheden, ook van Vlaanderen. Minder middelen overhevelen dan nodig in besparingstijden, terwijl ook gemeenten het financieel moeilijk hebben, zet hen nog meer onder druk. Het risico dat het geld voor het armoedebelief gebruikt wordt voor andere doeleinden is geen loos argument. Het is niet alleen een bericht in de krant, of een vermoeden van de oppositie of het middenveld, ook de Inspectie van Financiën waarschuwt ervoor. Bovendien wordt ook de bovenlokale samenwerking uitgehold. Mensen in armoede kunnen bijvoorbeeld bij elke UiTPAS-activiteit reductie krijgen. Gemeenten moeten daarvoor samenwerken, maar in de praktijk blijkt het niet evident om niet-inwoners dezelfde korting te bieden als inwoners. Het is ook niet duidelijk hoe andere bovenlokale materies, zoals de aanpak van dakloosheid, in de nieuwe regeling zullen passen.

Groen vraagt de commissie dan ook om te adviseren dat de middelen voor kinderarmoede, die al te beperkt zijn, geoormerkt worden zodat ze ook echt voor dat doel gebruikt worden. Doelstellingen opleggen voor de bestrijding van kinderarmoede getuigt niet van planlastzucht, maar van goed bestuur. Voorts moeten gemeenten ook gesteund worden bij dit 'niet zo evidente' beleid. Ten derde vraagt Groen garanties om participatie in te bouwen, bijvoorbeeld met een moderne en slagkrachtige gemeentelijke adviesraad Armoede. Tot slot vraagt Groen een evaluatie na de integratie van de middelen in het Gemeentefonds en een nauwe opvolging ervan, zonder te pampieren, maar gewoon om de beleidsimpact na te gaan. Wanneer zal trouwens de armoedetoets, die aangekondigd en zeker noodzakelijk is, aan het parlement bezorgd worden? Zal de minister die nog kunnen bezorgen vóór het ontwerp van decreet in de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid wordt behandeld?

Bart Van Malderen begrijpt dat over de integratie van de middelen in het Gemeentefonds reeds een principiële beslissing is genomen is. Maar sp.a heeft hierover bij de bespreking van het regeerakkoord en de verschillende beleidsnota's telkens zijn bedenkingen geuit. Het is niet omdat de regeringspartijen een beslissing hebben genomen, dat parlementsleden en organisaties deze beslissing niet kunnen betwisten. De argumenten mogen vertrouwd in de oren klinken, maar dat doet niets af aan hun kracht. Het is spijtig dat noch de minister noch de meerderheid de tijd genomen hebben om terdege op de tegenargumenten in te gaan. Daaruit volgt logischerwijze dat zij zich niet kwetsbaar willen opstellen voor meningen van anderen, en een hoorzitting weigeren.

Planlastreductie, krachtige gemeenten, regelluwte, voorspelbaarheid, continuïteit zijn nobele doelstellingen en belangrijke criteria van goed beleid. Statische integratie van de kinderarmoedemiddelen in het Gemeentefonds is voor Van Malderen echter niet de goede weg. Garanties of controle dat de middelen voor hun doel aangewend worden, zijn er immers niet. Bij de bespreking van de beleidsnota heeft de minister aangekondigd de gemeenten en steden per brief op de hoogte te brengen van de overheveling van de middelen. De spreker gaat

ervan uit dat er ook richtlijnen over de besteding instaan. De vraag blijft wat er nadien gebeurt. Een en ander op zijn efficiëntie toetsen, is in die zin geen gebrek aan vertrouwen, maar een daad van goed beleid. Het stellige geloof van de minister dat integratie van middelen tot meer efficiëntie leidt, moet immers objectief meetbaar zijn. Als verantwoordelijke minister zou Liesbeth Homans er toch zeker van moeten zijn dat de gemeenten door de efficiëntiewinst meer besteden aan kinderarmoede? Ze krijgen immers evenveel Vlaamse middelen terwijl de planlast wegvalt. Dus moeten ze meer kunnen doen. Hoe zal de minister die pluim op haar hoed kunnen steken? Bart Van Malderen zou niet willen dat de minister vijf jaar haar best doet en dat niemand weet wat ze allemaal verwezenlijkte.

Voorts informeert Bart Van Malderen of de integratie van de middelen, die inderdaad geen besparing is, betekent dat de middelen bevroren zijn: in omvang en in verdeling over steden en gemeenten. Of kunnen steden en gemeenten op een of andere manier een bijsturing vragen?

Het bedrag voor kinderarmoede is beperkt. De minste besparing kan meteen het einde van projecten betekenen. In een dergelijk kwetsbaar ecosysteem hoort een coördinerend minister extra waakzaam te zijn. Hoe weet ze welke wijzigingen lokale overheden aanbrengen? Hoe zal ze die evalueren? En heeft de minister een armoedetoets laten uitvoeren over dit ontwerp van decreet? De parlementsleden kunnen pas in eer en geweten en met kennis van zaken hun mening bepalen indien zij over deze armoedetoets beschikken. Zonder deze toets fietst het beleid in het donker richting crash. Dat wenst hij de minister niet toe, maar nog minder de organisaties en vooral de kinderen en hun ouders in armoede. Hij pleit voor grote voorzichtigheid.

Piet De Bruyn vindt enkele bekommernissen van de oppositie zeer terecht. Daarom wordt er ook ernstig gedebatteerd in deze en andere commissies, ver van de stemmingmakerij. Hij verwacht niet dat er eensgezindheid zal zijn in het parlement. Zijn vertrouwen in lokale besturen en meer gemeentelijke autonomie blijkt immers groter dan dat van de oppositie. De ondertoon dat het ontwerp van decreet een gecamoufleerde besparingsoperatie is, stoot hem echter tegen de borst. De vrees dat sommige gemeenten tekort zullen schieten bij hun armoede-aanpak, begrijpt hij, maar dat brengt zijn vertrouwen niet aan het wankelen. Net als bij gewoon centralistisch beleid acht hij het wel noodzakelijk na te gaan of het beleid de gewenste effecten heeft. Daaruit zal wel degelijk blijken dat lokale besturen in staat zijn de juiste prioriteiten te leggen en elkaar zullen vinden voor bovengemeentelijke initiatieven. Het is een beetje kort door de bocht om te zeggen dat de expertise op Vlaams niveau verdwijnt. N-VA heeft alle vertrouwen in de goede afloop en gelooft dat lokale overheden samen met verenigingen, samen met het middenveld, beter in staat zijn het beleid aan te sturen dan de Vlaamse overheid. N-VA zal het ontwerp van decreet dan ook met volle overtuiging steunen.

Cindy Franssen herhaalt dat het Netwerk Tegen Armoede in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media reeds zijn mening heeft kunnen geven over de overdracht van de middelen voor kinderarmoede naar het Gemeentefonds. Zij heeft alle begrip voor de ongerustheid over het behoud en de besteding van de kinderarmoede- en andere sectorale middelen. Hoe de besteding van de niet geoormerkte middelen, de participatie van het middenveld, de kwaliteitsbewaking van de Vlaamse overheid, en de gedeelde beleidsprioriteiten van de Vlaamse overheid moeten gegarandeerd worden, zijn gerechtvaardigde zorgen. Elke verandering brengt echter koudwatervrees met zich mee. De regering heeft gekozen voor minder planlast. Cindy Franssen gelooft sterk in het subsidiariteitsprincipe. Heel wat schepenen en burgemeesters zijn zich terdege bewust van hun verantwoordelijkheid in de bestrijding van de kinderarmoede en het voeren van

een sociaal-cultureel beleid. Heel wat lokale besturen investeren bijvoorbeeld een veelvoud van de Vlaamse subsidies voor materies als cultuur, jeugd, sport enzovoort. Het is bijzonder belangrijk de lokale besturen, zowel kwantitatief als kwalitatief, te blijven monitoren aan de hand van indicatoren. Zo houdt Vlaanderen een stok achter de deur voor als een en ander niet verloopt zoals gewenst.

Voor een goede besteding van de kinderarmoedemiddelen – waarvoor de spreker de minister oproept die te beheren als een goede huismoeder – kunnen de Huizen van het Kind, die als paddenstoelen uit de grond schieten, heel wat betekenen. In het decreet op het lokaal sociaal beleid zouden eventueel extra mogelijkheden kunnen ingeschreven worden om de vinger aan de pols te houden. Cindy Franssen hoopt dat de minister zoals ze beloofd heeft, de lokale besturen uitdrukkelijk zal laten weten dat de middelen voor de bestrijding van kinderarmoede in het Gemeentefonds gevoegd zijn. Een goede monitoring moet de juiste besteding garanderen. Misschien is het goed, zoals ook de leden van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media bepleit hebben, om ambtenaren die nu instaan voor de uitvoering van de lokale decreten en de planbeoordeling, een meer coachende opdracht te geven door bijvoorbeeld een kenniscentrum in de administratie op te richten. Dat kan een grote hulp zijn voor lokale beleidsverantwoordelijken die vaak behoefte hebben aan argumenten en dossieropbouw. Tot slot oppert Cindy Franssen de uitreiking van een kwaliteitslabel.

Mercedes Van Volcem sluit zich aan bij het pleidooi van Piet De Bruyn. Open Vld gelooft in de lokale overheid, die het dichtst bij de mensen staat en armoede het gemakkelijkst kan detecteren.

Liesbeth Homans is het eens met de woorden van de meerderheidsleden. Oormerking van de middelen is voor de minister gewoon een vorm van planlast. De minister zal elke gemeente informeren over hoeveel middelen in het Gemeentefonds worden geïntegreerd, zowel voor kinderarmoede als voor integratie. Slechts 70 van de 308 gemeenten kunnen beroep doen op middelen uit het kinderarmoedefonds en zullen daarover dus een brief krijgen. De minister kan daaraan de persoonlijke appreciatie toevoegen dat ze het goed zou vinden indien de gemeente zou blijven investeren in het bestrijden van kinderarmoede. Terloops merkt de minister op dat lokale besturen, zeker steden, hieraan aanzienlijk meer dan de Vlaamse subsidies besteden. Ze zal ook andere ministers die sectorale subsidies beheren, dergelijke brief suggereren.

De decretaal vastgelegde jaarlijkse groeivoet van het Gemeentefonds met 3,5 percent wordt niet op de sectorale subsidies toegepast. Omdat er geen reguleringssimpactanalyse is, moet en kan een armoedetoets volgens de minister niet worden uitgevoerd. Op kinderarmoede is er trouwens geen euro bespaard. Ook daarom is een armoedetoets niet nodig.

Dat er op kinderarmoede niet bespaard wordt is voor *Elke Van den Brandt* geen voldoende reden om een armoedetoets te weigeren. Als die bij de overheveling van kinderarmoedemiddelen niet relevant is, waar dan wel? Wat is er dan nodig om relevant te zijn voor een armoedetoets? Ze vermoedt dat de regering bang is voor de resultaten van dergelijke armoedetoets. Diegenen die de toets uitvoeren, zijn immers dezelfde personen die de meerderheidspartijen niet wensen te horen in de commissie. Het Netwerk Tegen Armoede mag dan al gesproken hebben op een hoorzitting in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media, het is maar een van de velen op de lijst van te horen organisaties die wordt voorgesteld. Een brief van de minister aan de lokale besturen met een persoonlijke appreciatie over de besteding van de sectorale middelen klinkt mooi, maar hoe kan de minister zorgen voor goede resultaten in de strijd tegen kinderarmoede? Met welke indicatoren zal dat vastgesteld worden? Hoe zullen gemeenten gesteund

worden om dit waar te maken? Hoe zal ervoor gezorgd worden dat de betrokkenen kunnen participeren en evalueren? Een lieve brief is te min als antwoord van een minister van armoede op deze pertinente vragen.

Elke Van den Brandt heeft absoluut wél vertrouwen in de lokale besturen, zeker als er groenen in het bestuur zitten. Ze vermoedt echter dat ook de schepenen en burgemeesters van N-VA alarm slaan omdat ze hun taken niet meer kunnen bolwerken met de beperkte middelen van het Gemeentefonds. In dergelijke situatie is het moeilijk om de oprecht goede bedoelingen in daden om te zetten. Het is niet omdat de subsidie voor kinderarmoede gelijk blijft, dat gemeenten niet moeten besparen en automatisch het geld voor kinderarmoedebestrijding zullen vrijwaren.

Huizen van het Kind kunnen goed werken als gemeenten middelen krijgen om erin te investeren. Vlaanderen investeert er quasi niets in. Huizen van het Kind draaien enkel goed als de gemeente er zich achter zet, wat afhangt van haar goodwill en financiële slagkracht. Het is jammer dat de Vlaamse overheid – wetende dat de gemeenten te weinig geld hebben – de zaken toch naar hen doorschuift, achterover leunt, en rustig kijkt hoe het afloopt.

Bart Van Malderen acht het argument dat het Netwerk Tegen Armoede al op een andere hoorzitting in een andere commissie werd gehoord, te mager. In de Commissie voor Wonen, Armoedebelid en Gelijke Kansen wordt om een hoorzitting gevraagd met een hele resem genodigden die een andere kant van de zaak kunnen belichten. Hij is blij met de nuance en de openheid van Piet De Bruyn. Vertrouwen in en streven naar lokale autonomie is echter een gedeelde zorg. Iedereen is voor slagkrachtige gemeenten en het subsidiariteitsprincipe. Alleen staan voor sp.a de gelijke rechten van de burgers, ongeacht waar ze wonen, op hetzelfde niveau. Daarom is de partij voor de directe toekenning van rechten, voor mechanismen als bijvoorbeeld een maximumfactuur in medische en niet-medische zorg.

Dat evenwicht tussen gemeentelijke autonomie en gelijke individuele rechten, wordt scherp gesteld omdat, door een aantal beslissingen van deze regering, de financiële druk op steden en gemeenten almaar toeneemt. Zij worden daardoor voor bijna onmenselijke keuzes geplaatst. De minister schrijft dan wel een brief met een persoonlijke appreciatie, maar ontwijkt de vragen over kwantitatieve en kwalitatieve monitoring. Cindy Franssen lijkt ervan overtuigd dat die er komt, maar waar staat dat in het ontwerp van decreet? Is er, ab initio, een definitie van kinderarmoede en kinderarmoedebelid? Het oordeel wordt immers doorgeschoven van de Vlaamse administratie naar de steden en gemeenten. Is een derdebetalersysteem met De Lijn voor kinderen en jongeren bijvoorbeeld een gedegen gemeentelijke aanpak van kinderarmoede, wetende dat die betalingssystemen door het regeringsbeleid duurder worden? Als minister Crevits bespaart op de werkingsmiddelen voor schoolsport, maar een gemeente beslist om schoolsport aan te bieden en daar dan meer voor betaalt, is dat dan een gerede invulling van de kinderarmoedemiddelen? En hoe zal de Vlaamse overheid al die initiatieven monitoren?

Omdat de minister voor dit ontwerp van decreet een armoedetoets overbodig vindt, suggereert Bart Van Malderen (*cynisch*) om de armoedetoets dan maar meteen af te schaffen. Want waarvoor dient de armoedetoets dan wel? Op de begroting moest voor de minister ook al geen armoedetoets worden toegepast, terwijl die wel degelijk kan uitgevoerd worden voor aparte begrotingsartikelen. Het argument van de minister, dat een armoedetoets niet nodig is omdat er niet bespaard wordt, is niet correct. Zo verengt ze immers het toepassingsgebied van de armoedetoets tot het zo klein wordt dat de toets inderdaad niet meer relevant is. Afschaffen maakt meteen voor iedereen duidelijk hoe ernstig de minister dit

neemt. Het lid heeft het enorm moeilijk met de manier waarop de minister haar belangrijkste coördinerende instrument voor armoedebestrijding hanteert.

Cindy Franssen herinnert zich dat ze als OCMW-voorzitter van een kleine gemeente in 2004 evenmin extra middelen kreeg van de paarsgroene regering voor de uitvoering van het decreet over het lokaal sociaal beleid. In de Senaats hoorzittingen over kinderarmoede wordt de rol van de lokale besturen telkens benadrukt. In Ronse, een taalgrensgemeente met heel wat uitdagingen en grote kosten, kiest een kartel van CD&V, Groen en N-VA er resoluut voor een Huis van het Kind te laten groeien en bloeien. Een ondersteunend lokaal kinderarmoedebeleid is dus wel degelijk mogelijk, wat niet wegneemt dat de Vlaamse overheid geen carte blanche mag geven, maar de gemeentelijke evoluties moet monitoren. Het decreet op het lokale sociaal beleid kan daar mogelijkheden toe bieden. Lokale mandatarissen zijn best in staat om een lokaal sociaal beleid vorm te geven. Cindy Franssen roept de Vlaamse overheid en de lokale besturen op om de handen in elkaar te slaan.

Bart Van Malderen kan niet anders dan vaststellen dat Cindy Franssen tot twee maal toe aandringt op monitoring. Hij vraagt de minister met aandrang om op die vraag te antwoorden.

4. Conclusie

Lorin Parys stelt als commissievoorzitter vast dat er geen eensluidend advies aan de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid kan worden voorgelegd. Hij stelt voor om het verslag van de bespreking voor te leggen zodat de commissie kennis kan nemen van de verschillende standpunten.

Lorin PARYS,
voorzitter

Elke VAN DEN BRANDT,
verslaggever